

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 80g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 3 alin. (4) din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf)

(omisiunea de a reglementa dreptul de inițiere a testării la detectorul comportamentului simulat)

CHIȘINĂU
6 iunie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,

cu participarea dlui Dorin Casapu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 4 aprilie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 iunie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 3 alin. (4) din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), ridicată de dl avocat Pavel Savițchi în interesele dlui Ion Sculea, în dosarul nr. 1-258/2023, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Mihail Proca de la Judecătoria Orhei, sediul central, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Orhei, sediul central, se află cauza penală de acuzare a dlui Ion Sculea de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 145 alin. (1) (*omorul unei persoane*) din Codul penal.

4. În procesul de examinare a cauzei, dl avocat Pavel Savițchi a ridicat în interesele dlui Ion Sculea excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 3 alin. (4) din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) sub aspectul omisiunii de a reglementa competența instanței de judecată de a dispune efectuarea testării la detectorul comportamentului simulat.

5. Printr-o încheiere din 1 aprilie 2024, Judecătoria Orhei, sediul central, a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 269 din 12 decembrie 2008 sunt următoarele:

Articolul 3

„[...]”

(4) Dreptul de inițiere a testării se acordă Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, organelor Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului de Informații și Securitate și Serviciului Vamal. Testarea va fi efectuată de specialiști atestați în conformitate cu prezenta lege.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul sesizării menționează că norma contestată nu prevede competența instanței de judecată de a dispune în cadrul cauzelor penale, la solicitarea părților, efectuarea testării la detectorul comportamentului simulat.

9. Autorul sesizării consideră că această omisiune defavorizează inculpatul la demonstrarea nevinovăției sale și încalcă principiul egalității armelor.

10. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 20, 22, 23 și 26 din Constituție și articolelor 6 §1 și 7 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 3 alin. (4) din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), din perspectiva omisiunii de a reglementa competența instanței de judecată de a dispune efectuarea testării la detectorul comportamentului simulat. Curtea observă că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate

15. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză penală în care persoana este acuzată de omorul unei persoane. Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

16. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta se afectează un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 125 din 5 octombrie 2023, § 18).

17. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alineatul (3) (*preeminența dreptului*), 4 (*drepturile și libertățile omului*), 7 (*Constituția, Lege Supremă*), 20 (*accesul liber la justiție*), 22 (*neretroactivitatea legii*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) și 26 (*dreptul la apărare*) din Constituție.

18. Referitor la incidența articolelor 1 alin. (3), 4, 7, 20, 22, 23 și 26 din Constituție, Curtea notează că autorul excepției nu a motivat în ce măsură prevederile contestate afectează normele constituționale invocate. Curtea subliniază că simpla enumerare a unor articole din Constituție, precum și citarea unor considerente din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în lipsa unei argumentări proprii nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 135 din 27 septembrie 2022, § 26).

19. Curtea reține că, potrivit articolelor 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată. În situații similare, Curtea a notat că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, Curtea l-ar substitui pe autorul acesteia la formularea unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 128 din 13 septembrie 2022, § 24; DCC nr. 53 din 4 mai 2023, § 18; DCC nr. 93 din 1 august 2023, § 23).

20. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 3 alin. (4) din Legea nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), ridicată de dl avocat Pavel Savițchi în interesele dlui Ion Sculea, în dosarul nr. 1-258/2023, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 6 iunie 2024

DCC nr. 61

Dosarul nr. 80g/2024